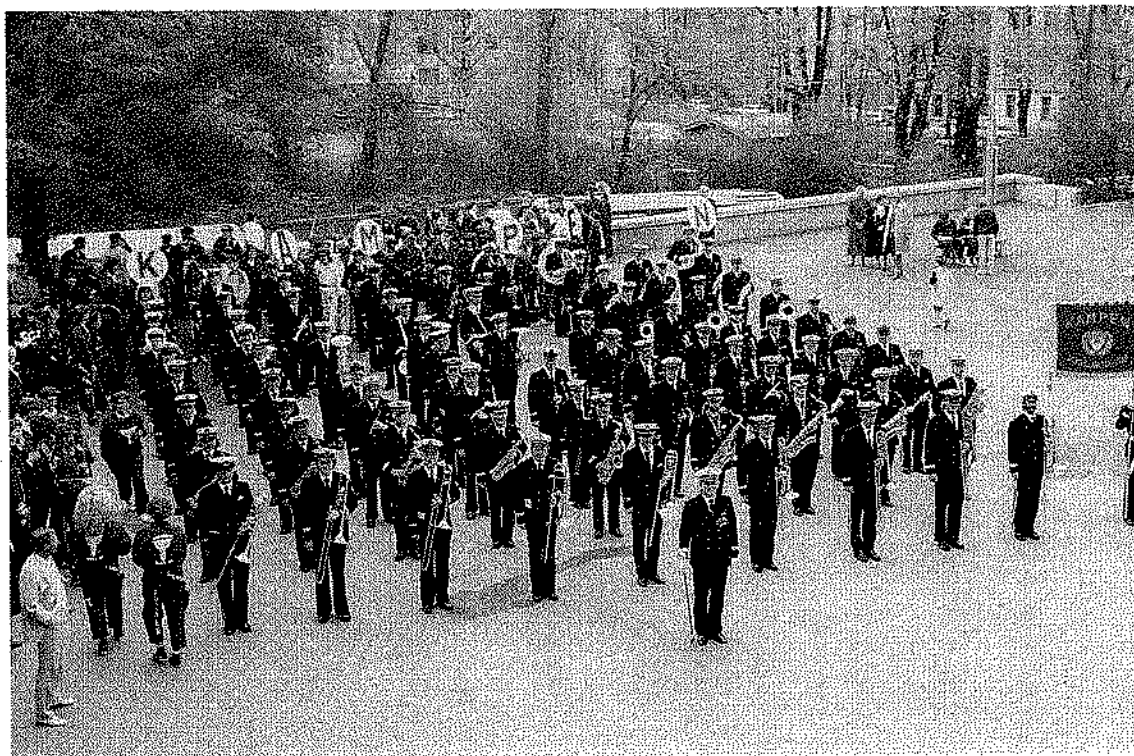

KAMPEN-KALENDER'N 1988

utgitt av

Kampen Historielag i samarbeid med

Arbeiderbladet

Presentasjon skulle være unødvendig: Kampens egne – Karl Johans og hele byens kjæledegger:

KAMPEN JANITSJAR-ORKESTER

KAMPEGUTTAS MELODI

Vi synger Kampeguttas melodi
stem alle i la oss nu gi sangen vår harmoni.
Vi liker muntre toner i vårt spill
fløitenes trill,
trommenes drill,
trompeters varme ild.
Hvorhen vi ferdes rundt i Norge vil vi ta
vår strofe med å gi den farven den skal ha.
Vi synger Kampeguttas melodi
gi den vår harmoni.

SING AS WE GO

Kom og bli med, så stikker vi av sted. –
oppover Carl Johan med Hornmusikken.
Hele gata vinker –og solen den blinker
i messing og sølv.
For det er vår når Kampegutta går
da er det klart at sommer'n står for døren.
Så unn deg en hvil- og spander et smil
og syng
tararattattattattatt atata
opp langs Carl Johan.

KAMPEN OG POLITIET

Normannsgt. 44 er et hus stinn av Kampen-historie. Det ble bygd av en bakermester i 1878 – samme år som Kampen ble innlemmet i Kristiania. Byggherren aktet å bo i huset og drive sitt bakeri i kjelleren.

Det er ikke så mange år siden rester av bakerovnen ble fjernet. Bakeren skulle ha to hester på stallen og to vogner som hver morgen skulle trille ut av porten med ferske varer.

Det er påstått at bakeren gikk konkurs før huset var ferdig, og at det aldri er bakt et brød i gården.

I 1880 herjet den røde hane Kampen. Staten kjøpte deretter et større tomteområde, blant annet der Kampen kirke ligger, og overtok samtidig nr. 44. Huset ble POLITI-VAKT.

Fra 1914 til 1928 var det postkontor. Senere har det vært fil skiftende bruk, med virksomhet i 1. etg. og boliger i 2. etg.

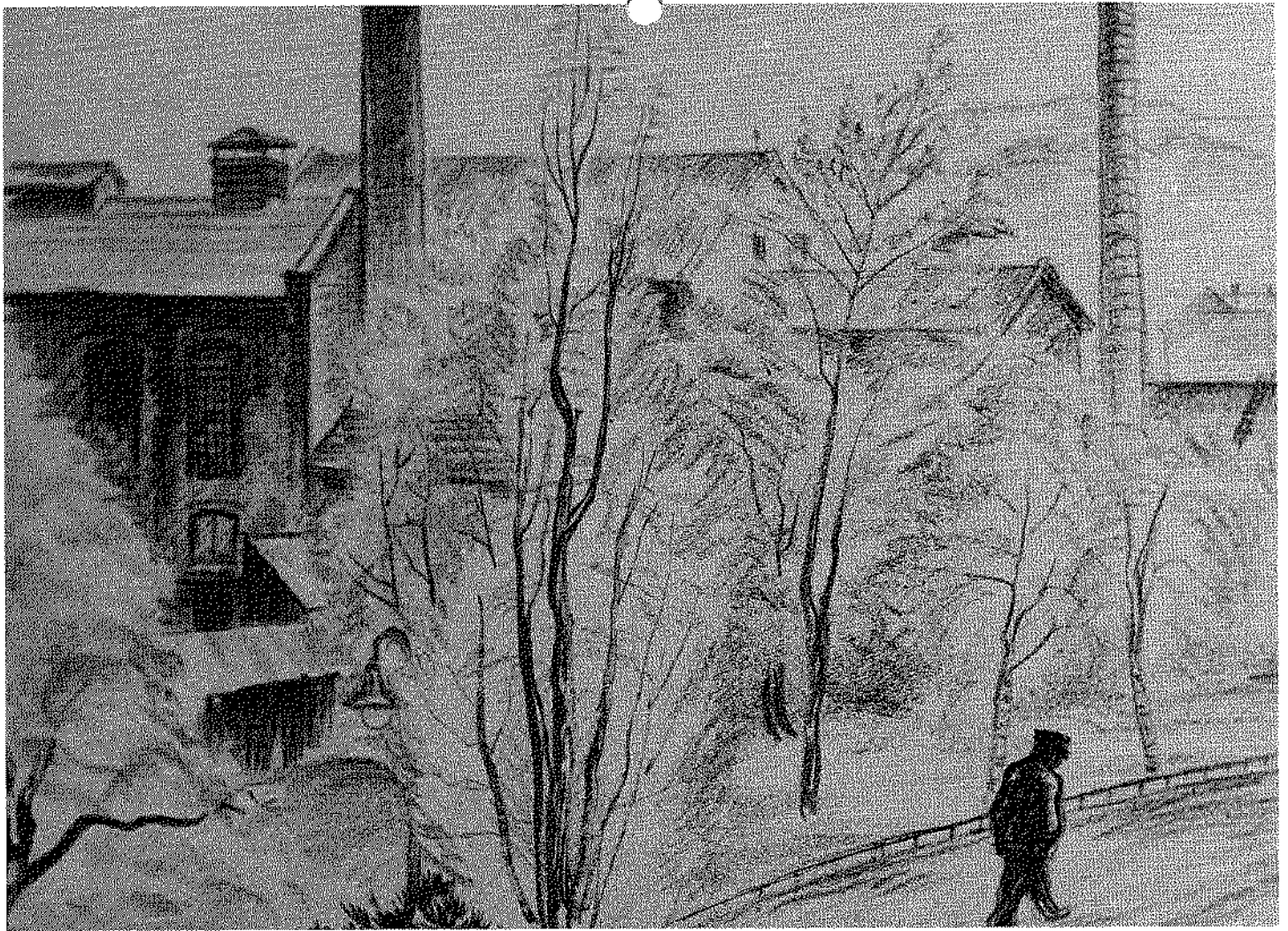
Hundre år etter oppførelsen kjøpte arkitekt Alf Bastiansen, sønn av Kampens legendariske sogneprest, eiendommen.

Den gamle bakeribygning som ble politistasjon og posthus, rommer nå et moderne og delikat arkitektatelier – Alf Bastiansens arkitektkontor A/S.

JANUAR

UKE	M	T	O	T	F	L	S
						1	2 3
1	4	5	6	7	8	9	10
2	11	12	13	14	15	16	17
3	18	19	20	21	22	23	24
4	25	26	27	28	29	30	31

4 ○ 12 ◐ 19 ● 25 ●

KAMPEN FOR TILVÆRELSEN

Anton Hansen, dansk tegner og satiriker, bosatt i det daværende Kristiania fra 1918 til 1924. Han spilte i disse årene en ikke ubetydelig rolle i byens radikale miljøer, ikke minst som illustratør og delvis redaktør i tidsskriftet MOT DAG. I Erling Falks radikale bevegelse med samme navn, ble han en av de tidligste medlemmer, innmeldt allerede i april 1922. Han virket også som tegner i daværende SOCIAL-DEMOKRATEN (fra 1923 ARBEIDER-BLADET). Videre i det satiriske tidsskrift EXLEX, hvor han nok fikk noe av sitt gjennombrudd.

Anton Hansens tegninger og motiver er stort sett hentet fra Oslos østkant som Søgne, Rodeløkken o.l. og disse bydelers kamp for tilværelsen, men dessverre mindre fra vår egen bydel.

Ved Oslo Bymuseums utstilling av Anton Hansens Kristiania-bilder sommeren 1987, var imidlertid februar-motivet i denne kalender utstilt, med tittel:

KAMPEN, stålverket fra Parken

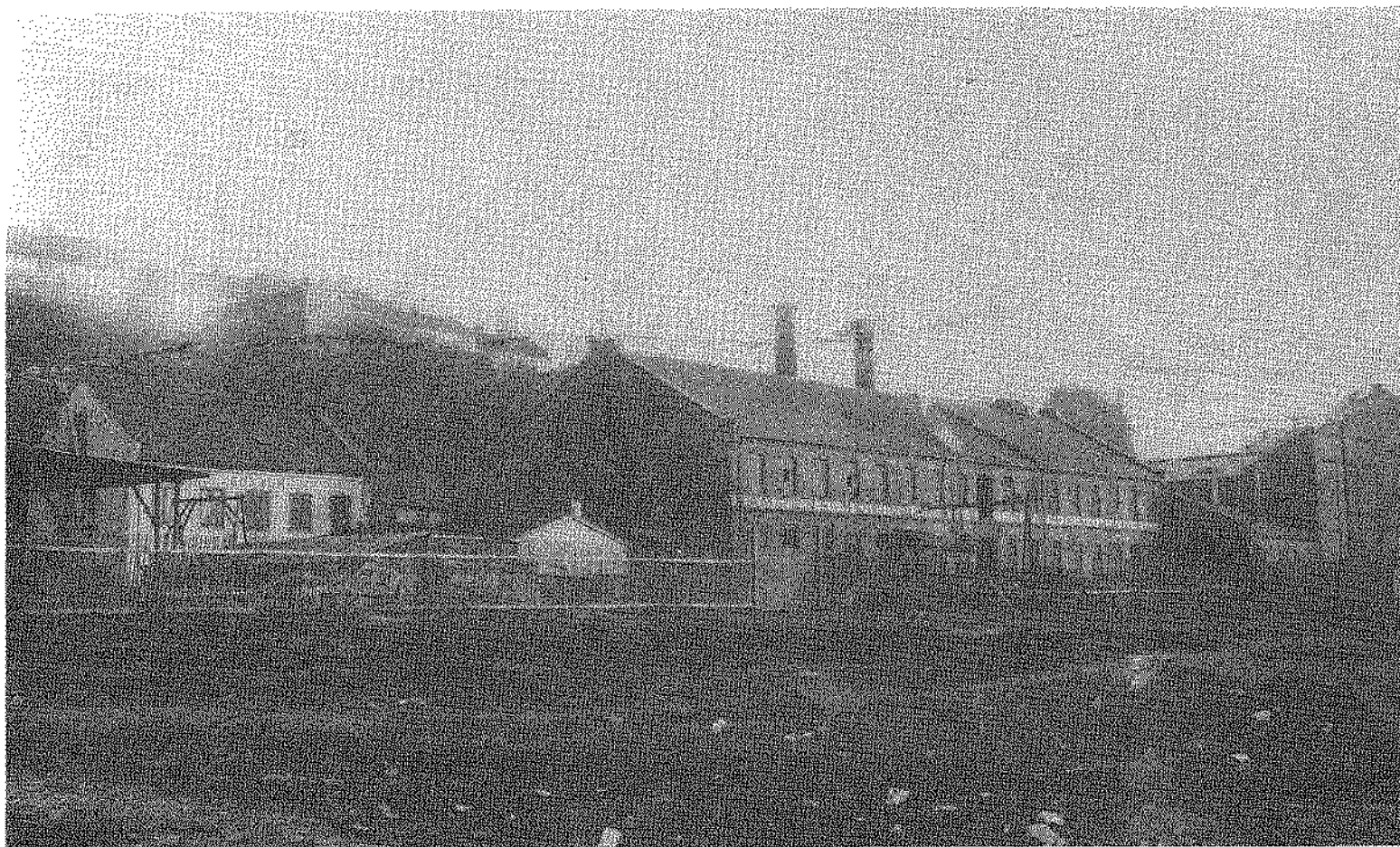
Christiania Staalverk ble bygd under første verdenskrig, og produserte bl.a. krigsmateriell. Det gikk konkurs i 1920, og bygningen ble senere den populære «Sports-hallen» med «krigsinnsats» av en helt annen art.

Men det blir igjen en helt annen historie i Kampens annaler.

FEBRUAR

UKE	M	T	O	T	F	L	S
5	1	2	3	4	5	6	7
6	8	9	10	11	12	13	14
7	15	16	17	18	19	20	21
8	22	23	24	25	26	27	28
9	29						

2 ○ 10 ◐ 17 ● 24 ◑

KAMPEN MEK. VERKSTED

I 1865 grunnla Lars Engebretsen, som opprinnelig kom fra Hemsedal, sitt verksted i Brinken 50, under navn L. Engebretsens Mek. Verksted. Han hadde sin privatbolig i en del av huset, som senere ble ombygget og utvidet til bedriftens kontor. Den opprinnelige bygning er oppført i 1840, og er vel således en av de eldste gjenværende bygninger på Kampen.

Etter ombyggingen i 1911, og etter at fabrikkier Lars Engebretsen var død i 1900 og selskapet reorganisert under navn A/S Kampens Mek. Verksted i 1905 – skal det være oppdaget en etter forholdene ganske formidabel vinkjeller. Samme Lars Engebretsen eller KAMPE-LARS på folkemunne, har nok vært en fargerik herre som markerte seg, ikke bare som industri-, men også som byggherre – og oppførte påpasselig før murtvengen fra 1878 også Sørmsgate 1, med ialt 3 etasjer, og på det meste 49 personer inneboende her!

I året 1907 kom Ing. H. A. Hartner inn som aksjonær og direktør og ledet bedriften fra dette år frem til 1956 – da han overdro som gave, sine og bedriftens samtlige 500 aksjer til Røde Kors – som i sin tur solgte disse til Aker-konsernet. Det som da videre skjedde må bli gjenstand for en helt annen og langt rikere beretning enn disse «plukk».

Når det gjelder arbeidsstokken ved bedriften og antall ansatte, kan det vel interessere at det i 1916, sammen med det senere sammensluttede H. P. Andersens Verksted i Sverres gate, var beskjeftiget tilsammen 281 mann og med en gjennomsnittslønn pr. time på kr. 0,88. Bedriften må vel på denne tid så absolutt kunne betegnes som en hjørnesteinsbedrift på Kampen.

Disse spredte betraktninger er plukket fra tidligere kontorsjef ved A/S Kampens Mek. Verksted, Torstein Hjelmeng, som velvilligst har lånt oss sin egenhendige utarbeidede og rikholdige historikk om bedriften fra 1865 og frem til den endelige avvikling ved salg av eiendommen til Oslo kommune i 1973.

MARS

UKE	M	T	O	T	F	L	S
9		1	2	3	4	5	6
10	7	8	9	10	11	12	13
11	14	15	16	17	18	19	20
12	21	22	23	24	25	26	27
13	28	29	30	31			

3 ○ 11 ● 18 ● 25 ●

KAMPENS KARL JOHAN

Ja, denne betegnelse ble faktisk brukt om Hagegaten, spesielt da stykket mellom Sørligaten og opp til Sigurds gate.

I disse lave, pittoreske, gjerne 2-etasjes trebygninger på begge sider av gaten, fantes et rikt utvalg av forretninger og serviceorganer som neppe overgås av dagens såkalte Tøyen senter.

Her fantes bank, tekstil, garn, vaskeri, bakerier, dagligvare i kjøtt og kolonial, Kampen postkontor, nå igjen på gamle tomter, men under forvanskningen TØYEN postkontor, videre apotek, bokhandel, isenkram, osv. Men den gang, som også i dag - intet vinmonopol! Vel, vel, Grønland er dog ikke all verden langt unna.

Når det gjelder Kampen postkontor før 1928, holdt dette til huse i den da nedlagte Politivakt, som januar-motivet viser.

Postkontoret i Hagegaten fra 1928 til 1954, hadde i denne tid lokaler i bakermester Nordby's gård i Hagegaten 25, og det er en fornøyelse å sitere fra leiekontrakten inngått i april 1928, bl.a. følgende:

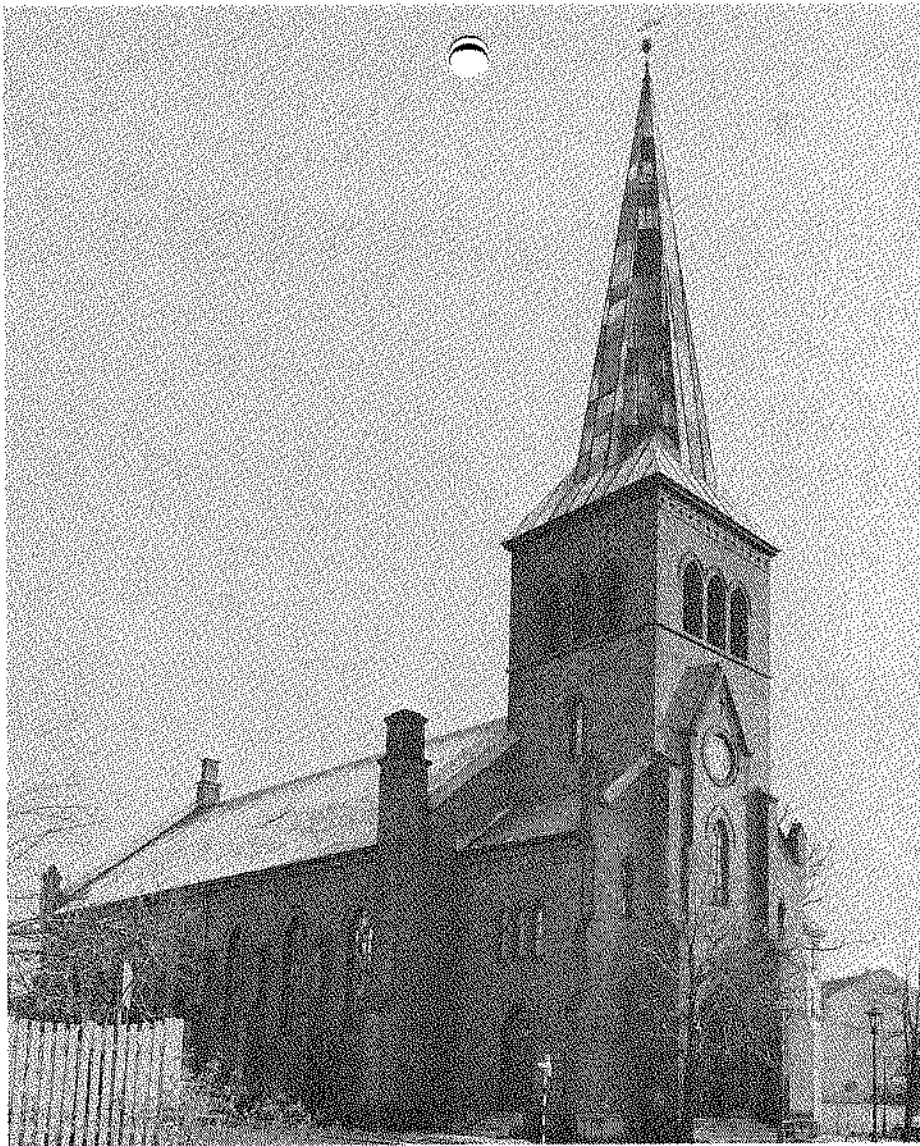
«Leien er kr. 1 500,- årlig, som betales forskuddsvis pr. kvartal.

Eieren plikter å holde de bortleide rum i god forsvarlig stand og til enhver tid utføre reparasjoner og oppussinger som er en følge av nødvendig bruk.»

Ja, det var da, det og itte nå - som Prøysen sa ...

APRIL

UKE	M	T	O	T	F	L	S
13					1	2	3
14	4	5	6	7	8	9	10
15	11	12	13	14	15	16	17
16	18	19	20	21	22	23	24
17	25	26	27	28	29	30	
	2	9	16	23			

KAMPEN KIRKE OG 1. MAI

Alf Bastiansen, sokneprest i Kampen fra 1937-53, stiftet i sin tid Kristne Arbeideres Forbund og var en forgrunnsfigur i arbeiderbevegelsen, både i Norge og internasjonalt.

Olav Bjørnstad, sokneprest fra 1976-82 – også arbeiderpartimann – var den som begynte å feire 1. mai i Kampen kirke. De første årene kom det ikke så mange. Ingen var vant til å gå i kirken denne dagen, og noen skumlet kanskje litt om at «nå skal kirken stjele den dagen også».

Men på Kampen har feiringen fått et innhold som antagelig de fleste, uansett livssyn, kan akseptere.

For det første har nåværende sokneprest Kirsti Aasen sørget for å få predikanter som vet hva dagen betyr. F.eks. Berge Furre har trukket opp de store historiske linjene for en nesten fullsatt kirkesal. Eller Edvard Hoem har gitt oss en appellerende følelse av *sammenheng* mellom frigjøringskamp og sann kristendom.

Men det som nesten mest har bidratt til stemning og fest, er musikken. Det er blitt en lykkelig tradisjon at Magnolia Jazzband sørger for den. Bandet får kirken til å koke – folk synger med, klapper og kan nesten ikke sitte stille.

I framtidige kalendre må det kanskje skrives om en Kong Davidsk dans for Herren i Kampen kirke hver 1. mai.

		MAI						
UKE		M	T	O	T	F	L	S
17								1
18		2	3	4	5	6	7	8
19		9	10	11	12	13	14	15
20		16	17	18	19	20	21	22
21		23	24	25	26	27	28	29
22		30	31					
		1	9	15	23	31		

KAND. MAG. J. DAHL - 0654 Oslo 6

Ja, månedens motiv får vel de fleste til å utbryte: «Det er jo Joronn, jo.» GALLERI KAMPENS dynamiske leder – dette herlige resultat av en vellykket norsk/dansk allianse, som med sin smilende, livsbejaende innstilling til livet i sin alminnelighet og livet på Kampen i særdeleshet – er en livgivende vitamininnsprøytning for oss alle her oppe på Oslos egentlige Montmartre.

Joronn Dahl har med sitt galleri – oppført på restene av en salrygget gammel stall i sin og familiens eiendom i Norderhovgate fra midt på 1860-tallet – skapt en kulturinstitusjon.

Og denne ikke bare til glede for vår egen bydel, men også utviklet sitt galleri til ett av de 4–5 aller beste og mest respekterte i Oslo og omegn.

I sin klan av kunstnere hun har gitt oss gleden av å oppleve, nevnes bl.a.: Utenom «vår egen» Knut Steen og «pappa» Peer Lorentz Dahl, Britt H. Fuglevaag, Steinar Klasbu, Knut Rumohr, Fritz Røed, Frans Widerberg, Sigurd Winge, Bjørn Willy Mortensen, Halvdan Ljøsne, Arnold Johansen og Finn Christensen – ved siden av en rekke kjente utenlandske kunstnere som gjennom de år galleriet har eksistert, har gitt oss estetiske opplevelser i hopetall.

Takk for at du er DU, Joronn, og at du kom til Kampen med solskinn i ditt sinn!

JUNI

UKE	M	T	O	T	F	L	S
22			1	2	3	4	5
23	6	7	8	9	10	11	12
24	13	14	15	16	17	18	19
25	20	21	22	23	24	25	26
26	27	28	29	30			

7 ● 14 ● 22 ● 29 ○

KAMPEN PARK

og det nå nedlagte og dessverre avstengte vannbasseng som månedens motiv viser, ble ferdigstillet i 1888, og fyller da altså i år 100 år.

Høyden er 77 m o.h. - eller som avdøde Johan Borgen engang i «gamle» Søndagspostens storhetstid innledet sin spissartikkel med: «I dag sitter jeg og mediterer på byens tak - av alle ting - Kampen Park», som da viser at selv den forfinede «Lille Lord's» skaper, hadde sans for denne unike bydel og dens beliggenhet.

I forbindelse med anleggsarbeidet ved Parken, skal det være funnet rester av en flintøks, og kanskje har en eller annen Askeladd av en veidemann på jakt etter dagens føde, tatt en rast, kan hende, og sett utover en, dengang mye, mye nærmere Oslofjord, og mumlet stille for seg selv: Her, akkurat her, kommer fremtidens bydel til å reise seg...

Månedens motiv (foto fra sannsynligvis 1920), viser vel også at bassenget var et yndet sted for f.eks. søndagsflanering, så vel av hele familier som av mer romantisk anlagte konstallasjoner. Muligens kunne flaneringen akkurat denne dag kombineres med et opphold ved Parkens musikkpaviljong for avnyttelse av dagens hornmusikk-konserter - hvis utøvere den gang i sine tidstypsike «skalker» som eneste uniformering, ikke på noen måte kunne sammenlignes med omslagets stramme representanter for bydelens eget paradeorkester.

Parkens mest karakteristiske trekk ved siden av bassenget, er vel ellers Anders Svor's EN SVØMMER, som etter en del strid ble plassert i Parken i 1913, og suverent vender sjøen og byen ryggen - kanskje i påvente av det kommende «shus»?

JULI

UKE	M	T	O	T	F	L	S
26					1	2	3
27	4	5	6	7	8	9	10
28	11	12	13	14	15	16	17
29	18	19	20	21	22	23	24
30	25	26	27	28	29	30	31

6 ● 13 ● 22 ● 29 ○

KAMPEN OG NOBELPRIS????

Ånei'vel – dette blir vel i sterkeste laget?

Vi vet i alle fall at Sigrid Undset, som i en periode av sitt innholdsrike liv var gift med maleren Anders C. Svarstad som hadde sin residens og sitt atelier her i den – av alle eldre Kampianere – kjente SKARI-HAGAN, beliggende i Kampengate/Norderhovgt. hvor nå Kampen sykehjems funksjonærbolig ligger.

Skari-haven, som er oppkalt etter marinemaler Edvard Rossing Skari, bygget sin etter datidens forhold (1870-årene), ganske flotte, 2-etasjes villa på denne tomt, høyt hevet over byen, og med praktfull utsikt over fjorden og omgivelsene.

Med fare for straffeansvar for bevisst historieforfalskning, slipper vi lokalpatriotisme og fantasi løs, og fabulerer:

Kan Sigrid Undset ha sittet her på eiendommens veranda, kastet sine øyne ned mot middelaldergamle ferdavei fra Opslo og nordover – altså Brekke eller Brinken – og rent visuelt ha opplevet Kristin Lavransdatter på sin ferd nordover mot sin Erlend og det daværende sentrum for norsk ånd og kultur – Trøndelag og Nidarosdomen?

Kan dette dermed være selve grunnlaget for den del av Undseths forfatterskap i tiden 1920-23, nemlig trilogien om Kristin Lavransdatter, som da igjen ga henne Nobels litteraturpris i 1928?

???

AUGUST

UKE	M	T	O	T	F	L	S
31	1	2	3	4	5	6	7
32	8	9	10	11	12	13	14
33	15	16	17	18	19	20	21
34	22	23	24	25	26	27	28
35	29	30	31				

4 ● 12 ● 20 ● 27 ○

KAMPENGATE

Fotografi av A. C. Svarstads originalmaleri, som henger i Oslo Bymuseum.

Anders C. Svarstad (1869–1943), var som maler mest kjent for sine bilder fra Oslos østkant og sine bybilder fra London, Paris og Napoli. Han er bl.a. representert i Nasjonalgalleriet.

Svarstad var med sine barn fra tidligere ekteskap, den egentlige beboer og eier av omtalte SKARI-HAVEN, også før sitt ekteskap med Sigrud Undseth.

Håkon Andersen, f. 1911 – «Det Gode Menneske» i Kampengt. 12 – var som nærmeste nabo til Svarstad i barndommen, svært god kamerat med sønnen Trond Svarstad, som nok gikk for «å stå noe efter», men ellers en snill og omgjengelig fyr. Han ble nok sikkert noe «bortskjemt» av sine eldre søstre, og på Tronds fødselsdager var det tradisjon å servere eggedosis, noe som vår Håkon ikke var vant med, og kanskje heller ikke så begeistret for, kan hende.

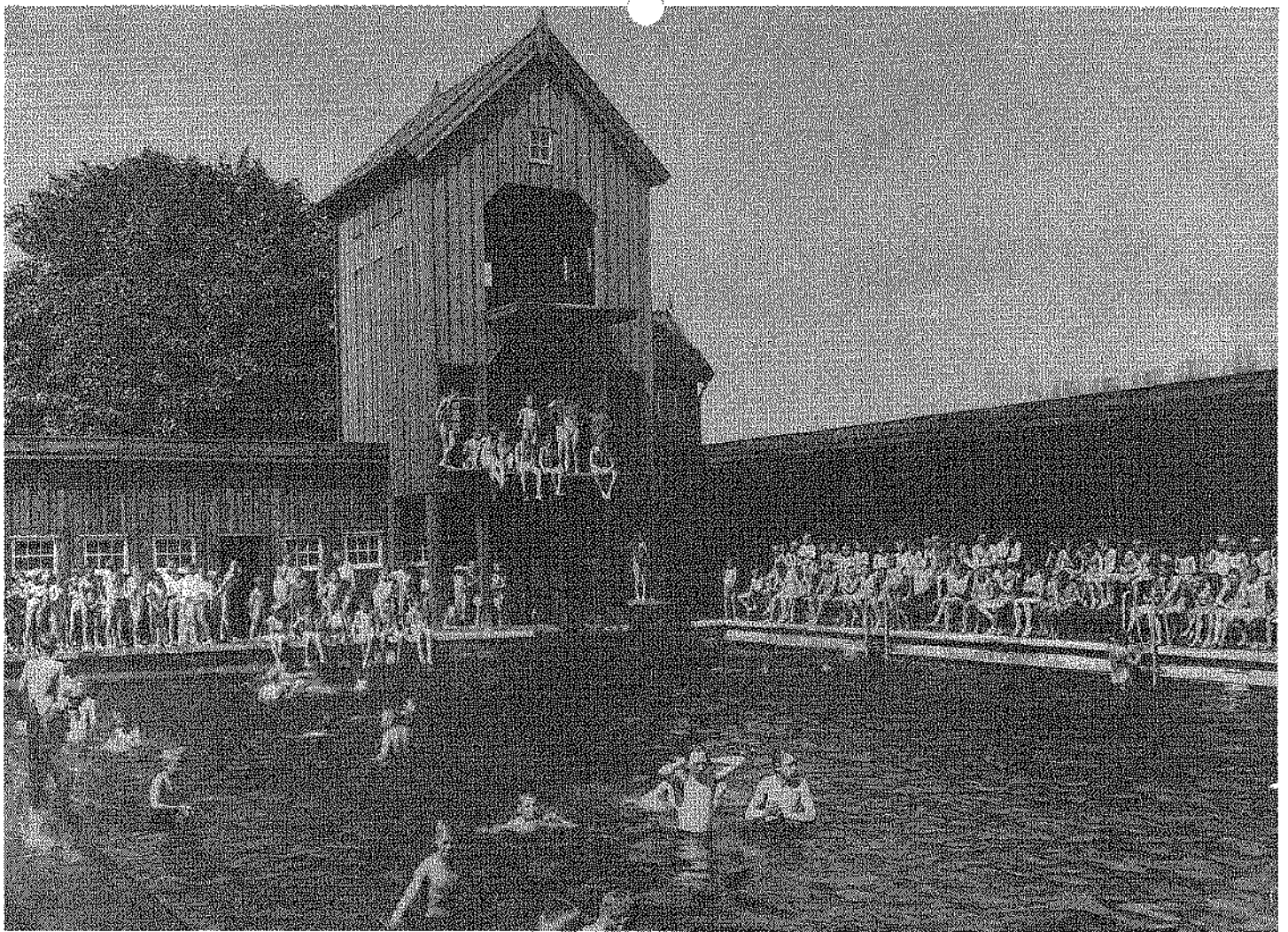
Håkon Andersen er jo ellers kjent blant alle eldre kampianere som mangeårig forstander i, og en av grunnpilarerne i den i mange henseender unike KRISTI MENIGHET, og nedlegger fortsatt et helt sentralt og aktivt arbeid her oppe i Skedsmogt. 15.

KRISTI MENIGHET er unik også i den forstand at den har drevet, i egen økonomisk regi, sin Fladbergs Kristelige Privatskole, som nok endel eldre vil huske. Hele denne virksomhet er for øvrig et hittil altfor ubeskrevet blad i bydelen Kampens historie.

SEPTEMBER

UKE	M	T	O	T	F	L	S
35				1	2	3	4
36	5	6	7	8	9	10	11
37	12	13	14	15	16	17	18
38	19	20	21	22	23	24	25
39	26	27	28	29	30		

3 ● 11 ● 19 ● 25 ○

KAMPEN FRILUFTSBAD

Hvorfor et slikt sommerlig bilde som oktobermotiv? Vel, når vi sier at denne institusjon til fremme av folkehelsen, på folkemunne kun ble omtalt som «Ishuset» og med en maksimumstemperatur som neppe oversteg +10 °C, forstår man kanskje oktobermotivet bedre.

I 1917 ble det for kr. 14 639,- innkjøpt en tomt bak Kampen skole for anlegg av et friluftsbad. Etter at de nødvendige midler var blitt avsatt, kunne Kampen Friluftsbad åpnes den 19. juni 1921. Anleggssummen var på kr. 422 239,- (eller i dag så vidt nok til egenkapital for finansiering av kjøp av 2-roms leilighet i Kampen Byggeselskap anno 1937).

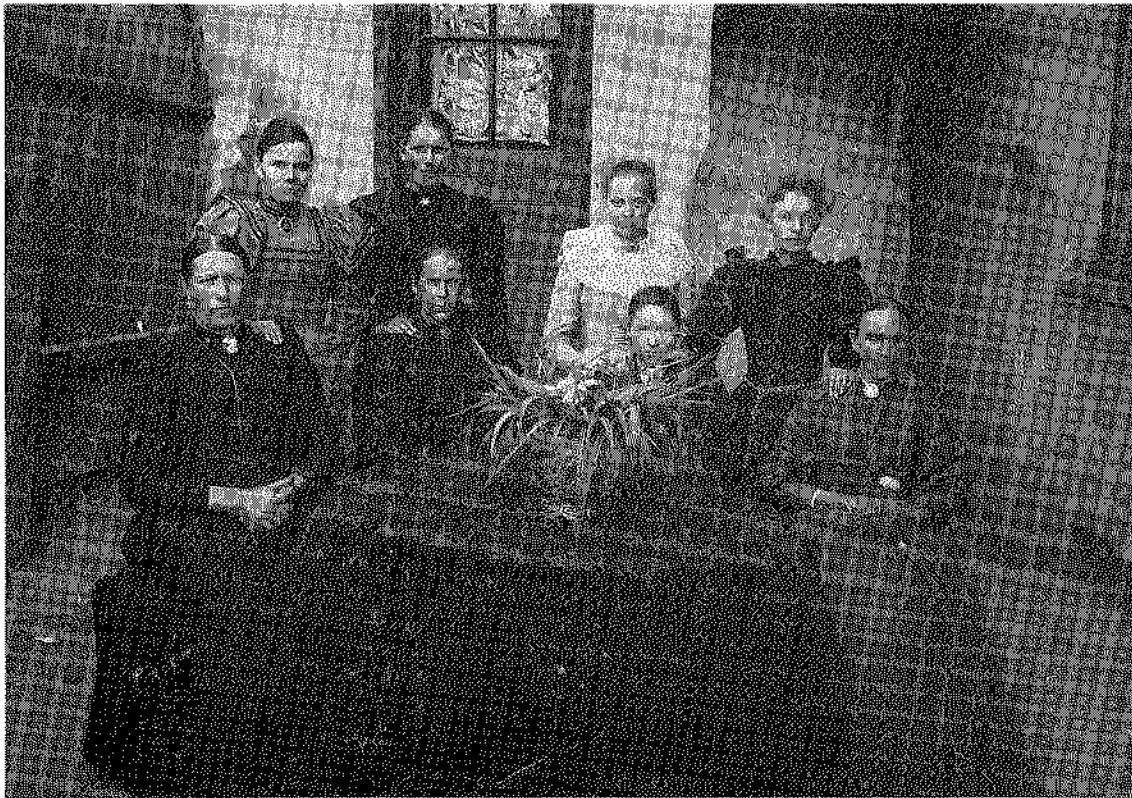
Bassenget var støpt i betong 25×12,5 m, og var uten forvarming eller filteranlegg. Det hadde slik sett de samme svakheter som Rodeløkken Bad, men samtlige avkledningsplasser var nå lagt i en stor hall langs bassengets ene side, og med egne rom for lærere, aktive svømmere o.a. Herfra måtte en gjennom en dusjavdeling før en kom til selve basenget.

Besøket det første året var hele 91 262. Etter hvert sank antallet, vesentlig på grunn av det kalde vannet, men også fordi utviklingen av byens kommunikasjoner og det nye syn på friluftsliv med fellesbading osv. førte folk ut til de friere strender. Besøket sank derfor stadig, og i 1936 var besøket nede i under 12 000. Redaksjonens selvopplevde halvminutt lange manndomsprøve sitter ennå som frostknuter i kropp og sjel. Slik sett kunne ovenstående motiv gjerne ha preget desember måned. At en kom fra det med livet i behold . . .? Jo, jo, det var tæ! i Oslogutta, da gett!

Originalfoto og tekniske opplysninger: Park og Idrett.

OKTOBER

UKE	M	T	O	T	F	L	S
39						1	2
40	3	4	5	6	7	8	9
41	10	11	12	13	14	15	16
42	17	18	19	20	21	22	23
43	24	25	26	27	28	29	30
44	31						
	2	10	18	25			

KAMPEN-VETERANEN

Anna Hansen, f. 1907 – døpt, konfirmert og viet i Kampen kirke. Denne utrolige vitale og aktive pensjonist er i seg selv et stykke Kampen-historie, med en hukommelse som en særdeles velprogrammert datamaskin.

Hun forteller om ovenstående motiv, som viser et «sel-skabelig» gårdsinteriør fra «TRANGA» – mer bestemt Hølandsgt. 40, anno dazumal: Den mest kjente familie i denne gård i Fru Annas barndoms- og ungdomstid var nok Herr Handelsreisende Scobie, som reiste for, og representerte Bergene Sjokoladefabrik, og nok var noe av en kakse på datidens Kampen.

Hos denne familie hadde vår Fru Anna sin første «post» som ærendepike, og gikk Fru Scobie til hånd og oppebar for dette den ikke ringe avlønning av kr. 10,- pr. uke, pluss da en skikkelig pose av «alltid no' godt fra Bergene». Ikke rart Anna hadde mange venner og venninner!

Fru Anna nøt nok ellers Scobie-familiens særlige beva-genhet, og det var sikkert en riktig stolt konfirmant som i 1922 ble kjørt til Kampen kirke i T-Ford med Her Scobie som privatsjåfør. Videre kan Fru Hansen minnes fra Hr. og Fru Scobies sølvbryllup – en spesiell sang – og foredrar med fortsatt klokkeklar røst: «Av sønner to – av døtre tre, det har vår Gud dem skjenket. Vi ser dem her idag – rundt bordet glade benket.»

Videre minnes Fru Anna at det i sidebygningen i Hølandsgt. 40, fantes 2 kransbinderier: ANNA LARSEN og Fru KARLSEN (næ'men fornavn, da Anna?) Ja, bare for å gi seg totalt over for dette levende leksikon . . .

Gården ble revet i forbindelse med utbyggingen av Jordal Amfi til Vinterolympiaden i Oslo 1952.

Foto utlånt av Fru Gerd Heim, Oslo.

NOVEMBER

UKE	M	T	O	T	F	L	S
44		1	2	3	4	5	6
45	7	8	9	10	11	12	13
46	14	15	16	17	18	19	20
47	21	22	23	24	25	26	27
48	28	29	30				

1 ● 9 ● 16 ● 23 ○

KAMPEN SKOLE

At Kampen skole ble årskalenderens motiv for årets siste måned, desember, er i denne sammenheng naturlig, i og med at dette ærverdige Lærdomsinstitut i bydelen – nettopp i desember fyller 100 år – og vi tillater oss å sakse fra skolens 50-års jubileumsskrift:

«Den 5/11 1888 skrev overlærer Ellefsen inn de første elevene i skolens manntallsprotokoll. De kom fra Oslo skole (fra 1/1 1925 Gamlebyen skole). De to første i den lange rekken var Theodor Amundsen, Hedemarksgt. 9 og Johan Gustavsen, Opplandsgt. 2 – de to første jentene var Sofie Andersen, Danmarksgt. 25 og Marie Josefa Andersen, Vålerenggt. 22. En tid etter ble flere hundre elever fra Tøyen flyttet til den nye skolen, så den snart hadde omlag 900 elever fordelt på 30 klasser, og et lærerpersonale – foruten overlæreren – på 6 lærere og 22 lærerinner. Elevene var fra Kampen, Vålerenga, Grueløkka og Sørliløkka.»

«Kampen nye Almueskole indviedes kl. 1 immidags i overvær av Hans Højærværdighet Biskopen, Stiftsprovsten, flere av byens Præster, Skoleinspektøren, Medlemmer av Skolekommisjonen, Magistrat og Formandskab, samt en talrig skare indbudne, der fuldstændig fyldte den rummelige Gymnastiksal» forteller Aftenposten i sit aftennummer for 17. desember 1888. «Lokalet var smagfuldt dekorert med Flæg og Grønt. I Fonden var anbragt en stor Flagdekoration om det Norske Vaaben. Efter at første vers av salmen I Jesu Navn var avsunget, besteg Hr. Rådmand Horn den med smaa Flag, Krands og levende vexter smykkede Talerstol.»

Den videre festivitas omkring skolens innvielse og beskrivelse av denne, overlater vi til mer kyndige i denne omgang!

DESEMBER

UKE	M	T	O	T	F	L	S
48				1	2	3	4
49	5	6	7	8	9	10	11
50	12	13	14	15	16	17	18
51	19	20	21	22	23	24	25
52	26	27	28	29	30	31	
	1	9	16	23	31		